

Besluit

Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool PXL

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
24 maart 2016	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004260)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau van de opleiding Toerisme en het
4	recreatiemanagement als voldoende.

De opleiding Toerisme en recreatie management van Hogeschool PXL is een professionele bacheloropleiding van 180 studiepunten, die in drie schijven van 60 studiepunten aan de studenten aangeboden wordt. De opleiding heeft de ambitie om direct inzetbare toeristische professionals af te leveren, die breed en generalistisch opgeleid zijn, zonder zich te specialiseren. De opleiding zit sterk ingebed in de regionale Limburgse context en bouwt mee aan de ambitie om van Limburg een sterke toeristische regio te maken.

In het academiejaar 2013–2014 telde de opleiding 141 ingeschreven studenten.

De keuze voor de specifieke rollen zorgt op papier voor een breed perspectief op de generalistische toerismeprofessional, maar in de praktijk ligt de nadruk meer op productontwikkeling en minder op visie, beleid en organisatie. De commissie ziet mogelijkheden om studenten zelf de keuze te geven zich te specialiseren, door meer zelfstudie in te lassen, vakken uit andere opleidingen aan te bieden of een sterkere internationale dimensie te zoeken. De commissie ziet binnen de opleiding ruimte om meer recht te doen aan de persoonlijke interesses en kwaliteiten van de student, zonder het gemeenschappelijke eindniveau aan te tasten. De commissie is onder de indruk van de mate waarin de opleiding ingebed zit in de regionale Limburgse context en het enthousiasme waarmee ze zich opwerpt om te fungeren als motor in een breder project. De opleiding dient volgens de commissie echter haar internationaal perspectief niet uit het oog te verliezen en ziet hier ruimte tot verbetering, via benchmarking en expliciete inhoudelijke profilering.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces van de opleiding Toerisme en het recreatiemanagement als voldoende.

Pagina 2 van 9 In het programma wordt gewerkt aan zes rollen, met tourism-and-leisure product designer & developer, travel consultant, executive talent, quality manager als de vier vakinhoudelijke rollen en communication & teamplayer en professional identity als de ondersteunende rollen. De opleiding heeft haar curriculum gebouwd op vier pijlers. De studenten krijgen in de kennis van de wereld de ruimte om een algemeen wereldbeeld te ontwikkelen en achtergrondkennis op te doen, terwijl de pijler kennis van toerisme in het teken staat van het ontwikkelen van een kennisbasis van toerisme, vrije tijd en recreatie. De communicatieve vaardigheden zijn sterk gericht op taalvaardigheid en studenten krijgen in Hogeschool PXL naast Frans en Engels ook verplicht Duits aangeboden, op vraag van het regionale werkveld. Facultatief kunnen studenten Spaans volgen. De kern van de opleiding is het multidisciplinair en geïntegreerd werken, dat bestaat uit de vakken Praktijk en de Stage. Studenten maken in die opleidingsonderdelen de koppeling tussen de toeristische kennis en de praktijk via authentieke leertaken. De opleiding werkt met authentieke taken en opdrachten die aanvankelijk gestructureerd, afgebakend en gesimuleerd zijn en die steeds opener en minder aangestuurd worden. De onderwerpen waar studenten mee aan de slag gaan zijn actuele, frequent terugkerende thema's.

De stage gaat door in het tweede semester van het derde jaar en bestaat uit veertien weken. De studenten worden opgevolgd met het Elektronisch Portfolio en Opvolg Systeem, dat door de hogeschool ontwikkeld is. De studenten kunnen rekenen op een degelijke ondersteuning tijdens de stage en de opleiding investeert veel tijd en moeite in een kwalitatief stageaanbod. De stageverslagen zijn op het eind van de opleiding het product dat voortkomt uit de stage. Tijdens het visitatiebezoek lag de kwaliteit van de stageverslagen onder de verwachtingen voor een professionele bachelor, wat in de nabije toekomst gereduceerd wordt door de invoering van de bachelorproef in combinatie met de stage.

Studenten hebben de kans om ook in het buitenland stage te lopen. Er worden infosessies, internationale dagen, bedrijfsbezoeken en gastcolleges georganiseerd om studenten voor te bereiden op die eventuele keuze. Binnen de opleiding Toerisme en recreatie management van Hogeschool PXL trekt ongeveer een derde van de studenten op buitenlandse stage, met Spanje, Peru, IJsland en verschillende Afrikaanse landen als bestemmingen. De mogelijkheid bestaat om buiten de vaste lijst om een stageplaats te kiezen, indien de studenten dit motiveren.

De studenten worden binnen de opleiding getraind op verschillende algemene competenties zoals ondernemerschap, onderzoekscompetenties, interculturele en internationale competenties. De hogeschoolbrede ambitie rond ondernemerschap komt in de opleiding echter eerder beperkt aan bod. De bachelorproef vormt vanaf 2014–2015 het sluitstuk van de onderzoeksleerlijn en focust eerder op productontwikkeling en de leerlijn rond ondernemerschap. De opleiding had ten tijde van het visitatiebezoek nog geen afgewerkte producten voorhanden; de bachelorproef vormt vanaf dit academiejaar een aanvulling op de eerdere stageverslagen.

De opleiding is in Hasselt gehuisvest in een eerder verouderde campus, waar in de nabije toekomst verbouwingen zullen plaatsvinden. De opleiding beschikt over twee permanent beschikbare werklokalen, het zogenaamde toeristisch eiland. Studenten hebben vlot toegang tot studiemateriaal, boeken en naslagwerken. De onderwijsfilosofie anytime anywhere learning wordt zichtbaar in de digitaal uitgebouwde leeromgeving waar studenten overal toegang tot hebben. De docenten staan garant voor een bijzonder intensieve en

Pagina 3 van 9 empathische begeleiding van de studenten. De studie- en studentenbegeleiding is opgebouwd volgens een systeem van vier fasen: informeren, instroom, doorstroom & uitstroom. De instromende studenten worden geïnformeerd van bij het begin en leggen verschillende tests af om hen te helpen doorheen het traject. Doorheen het programma kunnen de studenten een beroep doen op een mentor, studiebegeleiding, trajectbegeleiding en psychosociale ondersteuning zowel in de hogeschool als bij het externe Centrum voor Algemeen Welzijn.

De opleiding Toerisme en recreatiemanagement van Hogeschool PXL is een professionele bacheloropleiding die studenten voorbereidt op het werkveld, dit niet op een vernieuwende manier doet, maar wel zeer efficiënt. De generalistische ambitie wordt duidelijk zichtbaar doorheen het curriculum in breed perspectief, maar maakt soms een hermetische indruk door de beperkte keuzemogelijkheden en de intensieve begeleiding.

Het team is goed getraind om haar opdracht uit te voeren, maar kan baat hebben bij een formelere, systematische aanpak van professionalisering en bijsturing van de docenten. De kracht van de opleiding ligt naast de keuze voor dit model ook op de tomeloze inzet van het lesgevend personeel, dat haar opdracht op een zeer arbeidsintensieve manier uitvoert. Zoals reeds eerder aangegeven in het rapport is dit echter tegelijkertijd de grootste uitdaging voor de opleiding. De commissie ziet ruimte voor meer keuzemogelijkheden voor studenten via specialiserende pakketten of zelfstudie onder begeleiding van het werkveld, zodat ze in een breed programma een meer aangepast traject kunnen volgen.

Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau van de opleiding Toerisme en het recreatiemanagement als voldoende.

De beoordeling van de studenten gebeurt zowel via periodiek georganiseerde examenmomenten als via permanente evaluatie doorheen het gehele jaar. De studenten worden geëvalueerd aan de hand van verschillende toetsvormen, die in de opleiding bijgehouden worden in een overzichtelijke matrix. De examens bestaan uit schriftelijke en mondelinge examens die via open of gesloten boek afgenomen worden, taken en opdrachten in het kader van permanente evaluatie worden hoofdzakelijk begeleid en beoordeeld via het Elektronisch Portfolio Opvolgsysteem (EPOS). De stage weegt zwaar door in de beoordeling en wordt naast het portfolio ook geëvalueerd aan de hand van het stageverslag dat de studenten moeten schrijven.

Transparantie rond de wijze waarop studenten beoordeeld zullen worden is belangrijk voor de opleiding, wat ook erkend wordt door de studenten. Aan het begin van elk opleidingsonderdeel krijgen de studenten uitleg over de evaluatie en wordt er verwezen naar de ECTS-fiches en het Onderwijs- en Examenreglement. Voor de stage, de praktijkvakken en de bachelorproef zijn er richtlijnbundels waar de nodige informatie in terug te vinden is.

De cijfers tonen aan dat zes maanden na afstuderen 96,7% van de studenten werk vindt en dat een aantal studenten beslist om nog een bijkomende bachelor- of masteropleiding te volgen. De meeste studenten stromen door naar de Master Toerisme aan de KU Leuven en volgen daartoe een voorbereidingsprogramma. Het aantal studenten dat het diploma behaalt ligt lager dan het Vlaamse gemiddelde, maar volgt een opwaartse trend.

Pagina 4 van 9 De vertegenwoordigers van het werkveld zijn tevreden over de kwaliteit van de afgestudeerden, die niet enkel alle nodige competenties beheersen maar ook sterk op de hoogte zijn van de lokale ontwikkelingen in het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat.

De commissie is van oordeel dat het gerealiseerd eindniveau van de opleiding voldoet aan de verwachtingen voor een professionele bachelor. De commissie waardeert de geleverde inspanningen om de validiteit, betrouwbaarheid en transparantie van de toetsing te verbeteren.

De recente invoering van het EPOS garandeert dit ook in de toekomst, net als de geplande kwaliteitszorgdagen die de opleiding voorzien heeft om af te stemmen op vlak van toetsing. De commissie uit haar waardering voor de ruimte voor formatieve toetsing in het programma. De studenten worden goed voorbereid op het werkveld door de zorgvuldig uitgekozen stageplaatsen en de kwalitatieve begeleiding van de stages. De commissie raadt de opleiding wel aan om de keuze voor grote hotelketens als stageplaats te vermijden, aangezien deze plaatsen beter passen bij een opleiding Hotelmanagement. De commissie is van oordeel dat de stageverslagen onvoldoende indicatie geven van de verwachte competenties en vaardigheden van een professionele bachelor en definieert dit als het belangrijkste werkpunt voor de opleiding. De ingezette evolutie richting meer reflectiegerichte stageverslagen kan dit remediëren, net als de inrichting van een meer onderzoeksgerichte bachelorproef. De commissie kan echter op basis van de huidige stageverslagen geen uitspraak doen over de kwaliteit hiervan, wegens het ontbreken van gerealiseerde producten.

De commissie bevestigt wel haar vertrouwen in het niveau van de opleiding door de eerder vermelde goed gestructureerde en omkaderde stage, het degelijke opleidingsprogramma en de positieve leeromgeving. De commissie stelt vast dat het werkveld de afgestudeerden uit Hogeschool PXL duidelijk waardeert.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie in het bijzonder:

- Bouw op de sterke regionale inbedding en plaats de opleiding sterker in internationaal perspectief;
- Geef het ondernemerschap een prominentere plaats in het curriculum of maak ruimte voor andere mogelijkheden, zoals een focus op toeristisch beleid of een eigen specialisatie van de student aan de hand van keuzemogelijkheden;
- Herwerk de stageverslagen en laat studenten meer de nadruk leggen op de persoonlijke reflectie als professional.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool PXL.

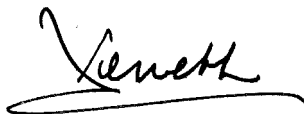
De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door Hogeschool PXL. De opleiding wordt aangeboden te Hasselt zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2016 tot en met 30 september 2024.

Den Haag, 24 maart 2016

De NVAO
Voor deze:

Ann Verreth
(vicevoorzitter)

---

¹ Het ontwerp van accreditatiebesluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 26 februari 2016 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot tekstuele aanpassingen.

Pagina 6 van 9 **Bijlage 1: Globale oordelen NVAO**

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg	
Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende

Naam instelling	Hogeschool PXL
Adres instelling	Dhr. Ben Lambrechts, algemeen directeur Elfde-Liniestraat 24 B-3500 HASSELT België
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Universiteit- Hogescholen Limburg
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het toerisme en het recreatiemanagement
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	geen
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	–
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Hasselt
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2017
Academieja(a)r(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	alle
(Delen van) studiegebied(en)	Handelwetenschappen en bedrijfskunde
ISCED benaming van het studiegebied	812 – Travel, tourism and leisure

---

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. Vanuit een bewustzijn van de complexiteit van de snel evoluerende toeristisch-recreatieve sector, volgt de PBA in het toerisme en het recreatiemanagement actuele gebeurtenissen, ontwikkelingen en maatschappelijke trends op de voet.
2. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement verzamelt in een beroepscontext op efficiënte wijze relevante gegevens en verwerkt deze tot bruikbare en toegankelijke informatie voor alle rechthebbenden, gebruik makend van de middelen die in de toeristisch-recreatieve sector gangbaar zijn, met inbegrip van ICT en multimedia.
3. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement beheerst de voornaamste communicatievormen en –technieken en gebruikt deze doel- en doelgroepgericht, zowel mondeling als schriftelijk, in het Nederlands en in minstens 2 vreemde talen.
4. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement draagt vanuit een klantgerichte en dienstverlenende ingesteldheid bij aan de professionaliteit van de organisatie.
5. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement werkt teamgericht in een internationale, interculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving.
6. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement toont zin voor initiatief en heeft een probleemoplossende ingesteldheid.
7. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement bouwt voortdurend aan zijn netwerk in de toeristisch-recreatieve sector, binnen en buiten de eigen organisatie.
8. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement ontwikkelt inzicht in de visie en managementstrategie van de organisatie en werkt mee aan de implementatie ervan.
9. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement ontwikkelt of vernieuwt met een kritische ingesteldheid toeristisch-recreatieve marktconforme producten.
10. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement heeft een gedegen productkennis en biedt toeristisch-recreatieve producten aan, rekening houdend met de individuele wensen en behoeften van de klant en gebruik makend van de gepaste verkooptechnieken.
11. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement bewaakt voortdurend de kwaliteit van zijn eigen werkkuitvoering. Hij reflecteert hierover kritisch en stuurt zo nodig bij.
12. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement werkt methodisch, betrouwbaar en zelfstandig en handelt op basis van beroepsspecifieke inzichten, onderzoeksuitkomsten, ervaringen en bestaande oplossingen.
13. De PBA in het toerisme en het recreatiemanagement reflecteert kritisch over het eigen professioneel handelen in relatie tot ethische en maatschappelijke vragen en duurzaamheidsaspecten.

Pagina 9 van 9 **Bijlage 4: Samenstelling van de commissie**

Voorzitter:

- Geert Declerck, Directeur Visit Flanders in Frankrijk.

Leden:

- Em. prof. Jaap Lengkeek (domeindeskundige), ere-rector NHTV;
- Ivan D'haese (onderwijskundige), Senior staff officer education development, Hogeschool Gent;
- Fatma Al Suhail (student-lid), studente aan de Katholieke Hogeschool Vives Noord.

De commissie werd ondersteund door Joeri Deryckere, secretaris.

